

Mynta och den mystiska stenkastaren

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Boken handlar om Mynta och Frida som kommer till Annas kafé för att fira att de hade alla rätt på provet de gjorde i skolan. När de kommer dit är kaféet stängt för någon har krossat rutan. Ett par dagar senare när de kommer dit igen, är rutan återigen krossad. Ägaren Anna är så ledsen. Mynta och Frida bestämmer sig för att spana efter mystiska personer utanför kaféet på kvällen. Tjejerna står bakom ett träd och plötsligt ser de konturerna av två personer utanför kaféet. Den ena tar upp en sten och kastar den mot rutan. Då ringer Myntas telefon ... om fönsterkrossarna hörde det så är flickorna illa ute.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

BOKSAMTAL

Diskutera bokens titel: *Mynta och den mystiska fönsterkrossaren*. Vad tror eleverna att boken handlar om? Vilken genre tror de att det är? Hur kan vi veta det? Gör en VÖL-tabell tillsammans med eleverna utifrån bokens titel, sedan baksidestexten och er diskussion i klassen.

Vad vet vi?	Vad önskar vi veta?	Vad har vi lärt oss?

TRÄNA PÅ ATT ÅTERGE BOKEN

Kopiera bilderna på nästa sida till eleverna, klipp isär dem och blanda dem. Låt eleverna sitta i par och tillsammans lägga bilderna i rätt (kronologisk) ordning. Gå runt och lyssna på deras resonemang. När eleverna har placerat bilderna i rätt ordning, ska de öva på att återge berättelsen. Till hjälp får de några tidsord.

Förslag på tidsord:

en dag

en gång

först

därefter

sedan

då

plötsligt

efter

efter det

när

under tiden

till slut

slutligen

Låt eleverna till exempel filma sig själva när de återger berättelsen, eller berätta för yngre elever.

DICTOGLOSS

Dictoglossövningar är övningar för att träna språkets uppbyggnad. Syftet med den här övningen är inte att eleverna ska komma ihåg texten ordagrant utan att få igång samtal om texten och dess innehåll.

- Välj ett stycke från boken *Mynta och den mystiska stenkastaren*. Det kan vara ett stycke där eleverna tränar på något grammatiskt, t.ex. tempus eller dubbelteckning. Eller så kanske du vill att eleverna ska träna på dialogform och tar ett stycke där du hittar detta.
- Dela in eleverna i grupper om 3–4.
- Läs texten i vanlig läshastighet. Eleverna ska lyssna och skapa sammanhang i texten.
- Du läser en gång till. Eleverna antecknar så mycket de hinner.
- Efter det arbetar grupperna själva med att sammanställa sina anteckningar och det behöver inte bli exakt det du läste. Eleverna måste få tid att jämföra grammatik och faktainnehåll.
- Skriv därefter elevernas texter på blädderblock eller visa på smartboard, och analysera och jämför gruppernas texter.

FACIT

Läsförståelse

Ett trasigt fönster

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Varför går Mynta och Frida på kafé?
Mynta och Frida går på kafé för att fira att de hade alla rätt på provet de gjorde i skolan.
2. Vad är det som gör att Anna ser ledsen ut?
Anna är ledsen för att någon har krossat en fönsterruta på hennes kafé.
3. Vilka är killarna som kommer in på Gunnels kafé?
Killarna som kommer in på Gunnels kafé är hennes söner.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

4. Hur kan man se på bilden att Anna inte är glad?

Man kan se att hon inte är glad på hennes ansiktsuttryck och kroppsspråk., Hennes ögon ser ledsna ut och hon lutar sig mot dörren och har armarna i kors.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

5. Varför tror du att Mynta tycker att Gunnel verkar snäll?
Eget svar.
6. Varför tror du att första kapitlet heter *Ett trasigt fönster*?
Eget svar.

Trasigt fönster – igen!

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

7. Varför gråter Anna?
Anna gråter för att någon har krossat hennes fönsterruta för andra gången.
8. Hur många dagar efter det att Mynta och Frida var på Annas kafé går de dit igen?
De går dit två dagar efter att de var där tidigare.

9. Vem ska laga Annas fönster?
TVå gubbar ska laga Annas fönster.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

10. Mynta och Frida kan se att Anna har gråtit. Hur kan man se att någon har gråtit?
Man kan se att någon har gråtit t.ex. genom att ögonen är glansiga, röda eller svullna. Ibland kan man se våta streck efter tårar på kinderna.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

11. Vem tror du har kastat sten in genom Annas fönster? Motivera ditt svar.
Eget svar.

TVå gubbar och en konstig man

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

12. Vem sitter på kaféet när Mynta och Frida kommer dit?
De två gubbarna som har lagat fönsterrutan sitter på kaféet när Mynta och Frida kommer dit.
13. Vad var mannens fru allergisk mot?
Mannen fru var allergisk mot mandel.
14. Varför funderar Mynta på om gubbarna kan ha krossat Annas ruta?
Mynta funderar på om gubbarna har krossat rutan för den ena gubben pratar i telefon och säger att nu har de massor att göra igen. Han ser glad ut när han säger det.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

15. Vad kunde mannen ha gjort annorlunda när han köpte tårtan av Anna förra veckan?
Mannen som köpte tårtan kunde ha berättat för Anna att hans fru var allergisk mot mandel och då hade Anna berättat vilken tårta han kunde köpa istället.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

16. Vem tycker du verkar mest misstänkt, mannen eller de två gubbarna? Motivera ditt svar.
Eget svar.

Flera misstänkta

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

17. Var ska Mynta och Frida spana efter skumma typer?
Mynta och Frida ska spana efter skumma typer utanför Annas kafé.
18. Varför ljuger Mynta och Frida för sina föräldrar?
Mynta och Frida ljuger för sina föräldrar för annars hade de inte fått gå till kaféet och spana efter mystiska typer.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

19. Mynta och Frida ska spana i två timmar sen ska de gå hem. Hur mycket är klockan på ett ungefär när de går hem?
Klockan är ungefär tio på kvällen när de ska gå hem.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

20. Mynta tar med en ficklampa, choklad, en kikare och sin mobil när de ska spana. Varför tror du att hon packar ner just de sakerna?
Eget svar.

På spaning

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

21. Vad slänger mannen i papperskorgen?
Mannen slänger hundbajs i papperskorgen.
22. Varför tappar Mynta sin mobil?
Mynta tappar sin mobil för att Frida råkar stöta till henne.
23. Varför kan tjejerna inte se vem det är som kastar en sten mot Annas kafé?
Tjejerna kan inte se vem det är som kastar stenen för det är mörkt ute.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

24. Varför hittar Mynta inte sin mobil?
Mynta hittar inte sin mobil för hon tappade den där det finns buskar.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

25. Vad tror du att tjejerna kommer att göra nu?
Eget svar.
26. Vem tror du det var som ringde till Mynta?
Eget svar.

Soprummet

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

27. Varför gömmer sig Mynta och Frida i soprummet?
Mynta och Frida gömmer sig i soprummet för att de två männen jagar dem.
28. Varför jagar männen Mynta och Frida?
Männen jagar dem för att de är vittnen, dvs. tjejerna såg att de kastade en sten genom rutan på Annas kafé.
29. Vem lovar att komma direkt?

Polisen lovar att komma direkt.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

30. Det är något i texten som gör att man förstår att Mynta och Frida är rädda när männen tittar bort mot trädet där de är. Vad är det som står i texten som gör att man förstår att de är rädda?
Det står i texten att Myntas hjärta dunkar och att hon inte vågar andas. Det står även att Frida håller hårt i Myntas hand.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

31. Passar den här boken som högläsningsbok eller är det en bok som man vill läsa själv? Motivera ditt svar.
Eget svar.
32. Skulle du ha gjort något annorlunda om det hade varit du som såg männen krossa en ruta?
Eget svar.

Parkeringen

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

33. Vilka krossade rutan till Annas kafé?
Det var Gunnels söner som krossade rutan till Annas kafé.
34. Hur tar sig en av männen in i soprummet?
En av männen tar sig in i soprummet genom ett fönster.
35. Varför sticker männen därifrån?
Männen sticker därifrån för att de hör sirenerna från polisbilen.
36. Hur får poliserna tag i männen?
Poliserna får tag i männen för att en hund som heter Fido jagar männen som snubblar och då hinner polisen fram till dem.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

37. Vems förtjänst tycker du det är att poliserna fick fast männen?
Eget svar.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

38. Varför tror du att Mynta säger "hoppas inte det", när Frida undrar om Gunnel vet att hennes söner krossat rutan på Annas kafé.
Eget svar.

Gratis fika

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

39. Hur många gånger kommer Mynta och Frida få gratis fika på Annas kafé?
De kommer alltid att få gratis fika på Annas kafé.
40. Varför ber Gunnel Anna om ursäkt?
Gunnel ber om ursäkt för att hennes söner kastat stenar på hennes fönsterruta.
41. Vem var livrädd när de satt i soprummet?
Frida var livrädd när de satt i soprummet.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

42. Vad äter och dricker tjejerna på Annas kafé?
De äter bakelser och kanelbullar. På bilden ser det ut som om de dricker apelsinsaft eller apelsinläsk.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

43. Vad tror du kommer att hända med Gunnels söner nu?
Eget svar.
44. Vem tycker du ska läsa den här boken?
Eget svar.
45. Du ska sätta ett betyg på boken. Kryssa i hur många bakelser du tycker boken ska få i betyg. Ett är sämst och fem är bäst. Skriv sedan en motivering till varför du satt just det betyget.
Eget svar.

Analyserande frågor

46. Skriver författaren i nutid (presens) eller dåtid (preteritum)?
Författaren skriver i nutid (presens).
47. Var och när tycker du att handlingen utspelar sig? Hur vet du det? Ge exempel.
Eget svar.
48. Vem av personerna i boken skulle du vilja vara? Varför?
Eget svar.

Synonymer

Förslag:

Rutan var **sönder** när jag kom hit i morse, säger Anna. Och det låg en stor sten på golvet där inne. Någon har **slängt** in den genom fönstret.

(...)

Jag vet, säger Gunnel. Det är så **gräsligt/förfärligt**. Stackars Anna! Mynta och Frida köper var sin **kaka** och dricka. Så sätter de sig och fikar.

(...)

Anna tittar **förvånad** på honom.

– Vad menar du? frågar hon. Var den inte god?

– Min fru är **allergisk mot** mandel, svarar mannen.